

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

за цілий рік . . . 30 кер.
 п. пів року . . . 10 кер.
 на чверть року . . . 5 кер.
 за місяць . . . 1.70 кер.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Варнеш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділь і руских свят
 о 5½ год. пополудня.

Редакция, адміністрация і
 експедиция «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровського (Херун-
 цини). Експедиция місцева
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає слідше
 напередче застережене.—
 Реклямації неопечатамі
 вільні від порта.— Оголо-
 шення звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надісланім» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

Пастирске посланіє.

Андрей Шептицкий Божою Мило-
 стию і Сьвятого Авогостольского Престола
 Благословенієм Митрополит Галицкий,
 Архєпископ Львівський, Епископ Камен-
 ця Подільского,

Константин Чехович Божою Мило-
 стию і Сьвятого Апостольского Престола
 Благословенієм Епископ Черемиский,
 Самбірський і Сяноцкий,

Григорий Хомишин Божою Милостию
 і Сьвятого Апостольского Престола Бла-
 гословенієм Епископ Станиславівский
 Вірним своїх епархій мир о Господі і
 Наше Архїєрейске Благословеніє.

В незвичайно важну для нашого
 народа пору відзиваємо ся до Вас тим
 спільним пастирским посланієм. Новий
 виборчий закон покликє кожного повно-
 літнього до уділу в виборі посла до пар-
 ляменту. Се новонабуте право накладає
 на кожного горожанина і обовязок, о
 котрім нашою повинністю вірних по-
 учити. А робимо се із любови для вас,
 з любови для нашої дорогої вітчизни.
 Бо ми пересьвідчені, що наука Христо-
 ва, котру все голосимо, з котрою і днесь
 до Вас приходимо, єсть найбільшим і най-
 ціннішим народним добром.

В тій науці не лишень для одиниць
 добро і сила але і для народу, «блаже-
 ни людїє имже Господь Богъ ихъ. Пс.
 143, 15.

Щасливий нарід, котрий цілий при-
 держує ся Божого закона, щасливий на-
 рід, у котрого християнська віра осно-
 вою горожаньского житя. Ми знаємо,
 що і наш милий нарід скрічить ся, здо-
 буде собі ліпшу будучність, если все бу-
 де кріпко держати ся св. католицкої
 віри.

Ми знаємо, що було би правдивим
 нещастєм для народа, як би хотів прав
 своїх] горожаньских уживати не після
 Божого закона і Христової науки. Для-
 того мусимо Вас, дорогі Братя, пересте-
 речи перед небезпеченствами, на які
 Ви нераз наражені.

Настали такі часи, що віра в люд-
 ских серцях ослабла, а многі цілком від
 неї відступили, відпали від Ісуса Хри-
 ста: множать ся безбожні книжки, кни-
 жочки і часописи не без великого згір-
 шеня для вірних.

Не одні засліплені або збаламучені
 повторяють безбожну науку, що в полі-
 тиці гріхів нема, що все вільно в горо-
 жаньскім житю, що житє публичне, по-

літика може обійти ся без Бога, без
 Христа Спасителя.

Перед такими бесїдами перестері-
 гаємо вас усильно, бо то бесїди ложні
 і богохульні.

Христос Божий Син і правдивий
 Бог, що народив ся з Прч. Дївиці Ма-
 рії і вмер на хресті для нашого спасе-
 ня, лишив нам Свою Божу науку, щоби
 ціле наше житє просьвітити, щоби нас
 научити, як і що в кождім положеню
 маємо робити.

Не було, нема і не буде людської на-
 уки, ані людської ради, котра би могла
 заступити Божу науку, як не було, нема
 і не буде чоловіка, котрий би так добре
 знав як Ісус Христос Божий Син чого
 нам потреба.

Єго сьвята наука є непомильною, в
 блуд не може впровадити, бо за нею
 стоїть повага обявляючого Бога, що і
 сам помилити ся не може і нас в блуд
 не може впровадити.

Христос о собі сказав: «Азъ єсмь
 свѣтъ міру: ходяй по мнѣ не имать хо-
 дити во тмѣ, но имать свѣтъ животный,»
 Йоан. 8, 12. Хто держить ся Христової
 науки, той певно не заблудить, бо має
 сьвітло, котре до житя веде.

І кождий з вас се знає. Нема між
 вами таких, котрі сумнівали би ся в
 правдивість, сьвятість науки віри. Кождий
 знає, що Божя наука потверджена всіма
 чудесами Христа Спасителя, потверджена
 св. Духом, дана нам з неба. Голошена
 через Апостолів, визнавана через муче-
 ників, цілий сьвіт впровадила в нове
 житє.

Она усунула густу мракуневіжества
 і дикости, в яких лежав поганьский сьвіт
 перед Христом.

Она знесла неволю, зязала дику
 власть римских імператорів, осьватила
 родину, злагодила обичаї, принесла по-
 ступ і просьвіту.

Се все маємо в історії Сьвідчать о
 тім тисячі і тисячі людей учених і
 сьвятых.

Але і кождий з вас може на собі
 самім досьвідчити Божої сили, котрою
 та сьвята наука зъяна і тим способом
 пересьвідчити ся, пізнати, що то не є
 людска наука а Божя.

Кождий християнин з власного до-
 сьвідчує, що коли лишень старає ся
 жити після віри, стає ся ліпшим і ща-
 сливим. А кілько разів віддаляє ся
 бодай троха від науки Ісуса Христа,
 завсїгди упадає в гріхи, стає ся невдо-
 воленим, несупокійним, стає ся гіршим.

Ви се знаєте, ви сего щодня до-
 сьвідчаєте, ви часто видите, як пр. по
 містах люди під впливом науки Христо-
 вої змінюють ся на ліпших, поправляють
 своє житє, покидають беззаконія а до
 Бога навертають.

Тому не потреба нам і доказувати,
 що св. наука Ісуса Христа, котру вам
 голошено, є дійсно Богом обявленою не-
 похитною правдою.

Часом однак деякі християни не
 розуміють досить ясно, як маємо тої св.
 науки в цілім житю держати ся, як у
 всіх справах нашого житя ми все по-
 винні бути християнами.

Суть люди, котрі думають, що ви-
 старчає науки держати ся в неділю і
 сьвята, а вільно єї опускати в хаті, при
 роботі, на ярмарку, в місті.

Так, дорогі братя, не є! Християнин
 у цілім житю є християнином, і все по-
 винен жити як християнин. Яким же
 християнином є пр. чоловік, що піде на
 Службу Божу в неділю яко християнин,
 а в хаті клене як поганин, як турок,
 торгує як нехрист.

Коли ти, брате, християнином, будь-
 же ним і в родиннім житю і в праці і
 на ярмарку; всюда жий як християнин.
 Всюда неси в серци Божу благодать,
 всюда памятай о Божім законі.

Суть люди, котрі видають ся побо-
 жними, суть може і до церкви привяза-
 ні і любять відправу, церковний спів, а
 не заховують Христового приказу, не
 слухають церковної власти, не повиную-
 ть ся тим, до котрих Христос сказав:
 „Слушай вась мене слушаєть...“ Не
 шанують своїх душпастирів, пароха, е-
 пископа, або що найгірше найвисшого
 душпастиря цілого християнського сьвіта,
 римского Папу. Проти своїх душпасти-
 рів ворогують — бунтують людей —
 відводять їх від послуху для церковної
 власти.

Якимиж они християнами? Суть
 християнами при відправі; а не христия-
 нями поза церквою; ходять до цер-
 кви, котру покляли люди, а не слуха-
 ють тої церкви, котру Христос уста-
 новив.

Принимають з Христової науки то,
 що їм подобає ся, а відкидають то, що
 собі не улюбили. Ба, щоби то так мо-
 жна! але то не можна. Як слухати Ісуса
 Христа, то у всім слухати.

То треба і в тім слухати, що Хри-
 стос сказав: «Повинуйтеся наставникамъ
 вашимъ». А наставниками то кождий
 знає, власть сьвітска та церковна.

А власть церковна то парох, а над парохом єпископ, а над єпископом Папа римський. Хиба би наказували гріх, то їх слухати не можна, так як і світської власти не годить ся слухати, як би наказувала не по справедливости і не після Божого закона.

(Дальше буде).

Мобілізація.

„Рада народова“ мобілізує свої сили до знаходу на рускі повіти. По підготовлюючих статях в *Słowi polsk-im*, *Nagodów-cię* і *Dziennik-u polsk-im* на тему: „*precz z sentymentami!*“, щоби здавити решту скрупулів що до тої розбійничої акції, противній всяким поділам на національні округи — приступлено тепер до накидування кандидатур! Мимо покривдження, яке ми понесли при розділі мандатів з нагоди виборчої реформи, край нащ мав осягнути сю одну користь, що утворене чисто-сільських руских округів мало виключати всяку національну борбу, зробити кінець деморалізації і виборчим надужитям. Тимчасом бачимо, що нетерпимість польских шовіністів несе знов жарєво усобиці в рускі округи, накидуючи їм польских кандидатів, щоби видирали належний Русинам стан посідання.

На сей макхіявельський вчинок польских політиків, зложило ся багато припук. З одної сторони розголос рускої справи, якого она набрала через університетські події в цілій Европі, занепокоїв дбалих о свою міжнародну репутацию Поляків, по друге можливість евентуального союзу Русинів з Німцями затревожила польских політиків, а по третє, внаслідок загального голосованя і енергічної акції польского людогов стороництва та соціялістів, багато польских „мужів державних“ осіло на леду і не має надії дістати ся до парламенту. Всі ті причини спонукують Поляків до безглядного нагального знаходу на рускі повіти.

Всіх тих польских шляхтичів, що не мають надії вийти деінде-небудь в польских округах, бачимо тепер затверденими „Радою народовою“ кандидатами в руских виборчих округах. Очевидно фортель „місії і опєкі всьруд руского людку“ вже тепер надто зужитий і невмісний, тож акція виборча веде ся під кличем „народового єгоїзму і народовой рации стану“.

І справді повстає для Русинів, особливо при їх дотеперішнім розбитю, поважна небезпека. Де два бють ся — там третій скористає — каже пословиця, — а у нас подекуди і в трійню і в чвїрню водять ся за чуби. Бож дуже, дуже легко може скористати на тім польский кандидат на нашу необчислену і невідвискану може шкоду! Отже пригляньмо ся аргументам, якими Поляки звивають себе до єдности і розумної акції та навчїм ся дєчого від наших противників. „Я зіставив кандидатури, видигнені до тепер поважно — пише віденьский кореспондент *Dziennik-a polsk-ogo* — і

ствердив, що: по нерше, на сто і кількадесять кандидатів нема ані двацяти, які дали би вже до тепер на парламентній арені докази уздїбненя, по друге, що переважно висунули ся наперед льокальні кандидатури осіб, які зі становиска і уряду мають вплив на населене. Вистатчить навести, з судейского стану зголошено щось аж пятнайцять кандидатів! Судейский стан є з певности поважним, судия яко посол може також знанєм і досьвідом віддати польскому колови великі прислуги, але пятнайцять судий, се дещо за богато.

»При тім з малими виїмками, сі льокальні кандидати є взагалі в краю незвісні і як так піде дальше, дочекаємо ся репрезентації громад і міст, в найліпшим разі репрезентації повітів, але не репрезентації краю, зглядно польского населеня! Аж страх подумати, як буде виглядати польский вплив при такій репрезентації. З дотеперішних провідників і взагалі визначнійших членів кола, з виглядом на поводженє, кандидує заледви кількох, (ті що в руских округах — Ред.), сі найдуть ся супротив юрби послів цілковито невироблєних, межи якими не бракне певно амбїтних одиниць, які брак виробленя і політичного змислу схотять заступити крикливою блягою. Чи посол буде печатати ся R. D. чи N. D. чи якнебудь, є річию більше підрядною, чим собі виставляють ряди виборців, коби лише він був в Колі пожиточним. На віденьскім ґрунті партійні ріжницї затирають ся, не мають навіть поля виступити, а важною є тільки безуслївна солідарність і особиста кваліфікация послів. Вправді на наших зборах буква партійної ріжницї вистатчає, щоби викликати „ганьбу“, але на віденьскім ґрунті національна палкість скоро успокоює ся, бо кождий чує, що тут розходить ся о охорону цілости. Не кажу на вітер, але опираю ся на досьвіді. Прошу на примір перечитати польскі бесїди, виголошувані в ході розправи про найважнійшу справу і прошу виказати мені з а с а д н и ч у ріжницю межи поглядами представників таких ріжних ґруп, як пр. Бобжинський, Абрагамович, Старжинський, Гломбінський, Дулемба або Петєльєнц? Кождий бачить там тільки, що се промовляє польский посол і член польского кола.

»Тому уважаю се великим нещастєм, коли при ставленю кандидатів побіч згяду на солідарність кола і на особисту кваліфікацию кандидата висуває ся єще — і то може понад всі инші — згляд на партійний герб“.

Поминаємо дальші виводи польского політика звернені против Русинів з дикою заїлостію, але сю першу частину єго мобілізаційного завзиву піддаємо холодній розвазі наших діячів політичних. Поставити тільки замість „коло польске“ — „руский клуб“, подумати собі замість польских послів — руских, замість їх кандидатур — наші кандидатури і замість їх партійних відносин — наші власні, — а можна витягнути з наведеного уступу не одну спасенну консеквенцію і здорову науку. А вислід першого голосованя на підставі загального, безо-

середного виборчого права є для нас квестією великою, може епохального значїня!

НОВИНКИ

— Календар. В суботу: руско-кат.: Георгія; римо-кат.: Агнєти. — В недїлю: руско-кат.: Кєлєстина; римо-кат.: Анзєльма.

— Тарасове свята у Яворові. Заходом „Міщанської Читальні Просьвіти“ в Яворові відбуде ся в недїлю дня 21. цвїтня в салі „Сокола“ концерт в честь XLV. роковин смерти Тараса Шевченка з отсею програмою: 1. Вступне слово. 2. М. Мурава-Й. Кипшакєвич: „До бою“ хор муж. 3. Й. Дотфель: „Сум боввий“ сольо цитра. 4. Ф. Колєсса: „Піснї народнї“ хор міш. 5. В. Матюк: „Весїлєвка“ сольо барїт. в акомп. форт. 6) W. H. Veit: „Хрущ та рож“ хор муж. 7. В. Матюк: „До рускої піснї“ хор муж. 8. Шевченко: „Посланїє“ деклямация. 9. а) J. Schulhoff: „Valse brillante“, op. 6., б) L. Zarembo: „Les Adieux de l'Ukraine“, сольо форт. 10. Лисєнко: „На берїжку“ хор міш. 11. Шевченко-Лисєнко: „Гетьманї“ сольо барїт. з акомп. форт. 12. Ф. Колєсса: „Піснї народнї“ хор міш. 13. Живий образ. — Цїни мїсць: Крісла по 2 К. 1-50 і по 1 К. Вступ на салю 40 с. Початок о год 7½ вечером.

— Аж два рази заперечило *Słowo polskie* поданій нами вїстці, що вписи я університет відбувають ся по руски. Оно заявляє, що „се не можливе“, а коли так є, то се „роблять певно університетскі урядники на власну руку(!), але сенат про те нічо не знає“. Очевидно *Słowo polskie* бажало би знов спровокувати руских студентів, але се єму не удасть ся, бо рускі студенти ухвалили вписувати ся по руски і так поступають солідарно, а на реклямацию урядника дописують під сподом в скобках польский переклад. Се є виконанє ухвалєної на студентскім вїчу резолюції, згідної зі стаповищем руского загалу в університетській справі. Коли се у *Słowa polsk-ogo* називає ся, що „друки випєльняю в євзику польским, але обок тєго дописуєю і текст рускі“, — то хиба тому, що *mundus vult decipi...* *Słowo polskie* раде тепер, що само себе може ошукати.

— Руский язик урядовий ухвалили завести дальше отсеї громади: Ковнохів (пов. Бережани 30), Богрївка, Кривець, Похївка, Раковець, Росїльна і Яблінка (пов. Богородчани 21), Жилинці і Шилатлівці (пов. Борщів 33), Суходоли (пов. Бродів 24), Котївка, Коцюбинці і Увисла (пов. Гусєтин 14), Липяці (пов. Дрогобич 25), Крупско (пов. Жидачів 23), Плісєняни (пов. Зборів 35), Ожидів (пов. Золочів 23), Криворівна (пов. Косів 25), Черєпни (пов. Львів 28), Лєва, Майдан горішний і Стримба (пов. Надвірна 14), Погариско (пов. Рава Руска 11), Болєзова долїшна і Канафоти (пов. Рудки 19), Стратин-сєло (пов. Рогатин 46), Говголука (пов. Стрий 39), Бєрнадївка, Дараків і Зубів (пов. Тєребовля 10), Голосків, Клубівці, Молодилів і Скопївка (пов. Товмач 20), Полївці (пов. Чортків 10). Всіх громад, що ухвалили завести руске урядованє, зголошено доси 1.246.

— В Кульчицях рустикальних — як нам доноєть — отворено 14. с. м. читальню „Просьвіти“. Кульчиці русьт., пов. Самбір, частина сєла Кульчиць шлях, до сєго часу були занєдбані під кождим зглядом. Допєрва свєдомїйші одиїнці в Кульчицях, а головно Вєч. о. Дм. Гординський звернув бачнійшу увагу на сей хлопский присїлок, зїрвав з традицією своїх попередників-парохів та взяв ся до осьвєдомлєня національного і тих занєдбаних хлопів. І отсе 14. с. м. отворено читальню „Просьвіти“. Збори відбули ся в присутности 100 людий в хатї господаря Фриштєка. О. Гординський в горячїй і щирїй бесїдї вказав на задачї тов. „Просьвіти“, вазначив, що хлопї і шляхта мусьять спільно добивати ся своїх зананащєних прав. По гарній промовї сєго заслужєного робїтника на народній нивї ви

брано виділ читальні, в якого склад вийшли між иншими: о. Дм. Гординський, яко голова, а В. Фриштак, яко секретар. Збори закінчено відсвіанем «Не пора».

Того самого дня відбулись загальні збори чит. „Просьвіти“ в Кульчицях шляхоцких, на яких перейшли ріжні ухвали в справі будови власної хати для сеї читальні. І тут вибрано головою тов. о. Дм. Гординського, а писарем Івана Кульчицкого Дашинича. — *Байка.*

— **Нині** (в п'ятницю) о год. 7. вечером буде в салі «Нар. Дому» у Львові відчит д. Гната Хоткевича „про бандуру і бандуристів“.

— **Іменоване.** Цісар іменував радника краєвого суду, д-ра Володимира Ковицького, віцепрезидентом окружного суду в Коломиї.

— **3 жита пожарних «Соколів».** В послідну неділю їздили інструктори львівського „Сокола“ до двох підльвівських сіл, а се до Збоїск, де переведено люстрацію пожарного „Сокола“ і до Лісневич, де відбув ся курс пожарництва. Люстрація в Збоїсках виказала, що тамошний «Сокол» розвиває ся зовсім добре. В Лісневичах відбула ся наука пожарництва при новій сикавці, яку громада купила минулої осені за 1.200 К. При сприяючій погоді майже ціле село приглядало ся виравам при сикавці, до якої перед тим ніхто не брав ся, щоби не попусвати. Першу струю води привитано з невимовною радістю, бо побачено, що виданий гріш не пішов на марно. До пожарного стягу горнуть ся не лише молодші але і старші, так що з часом ціле село буде творити одну суцільну, карну і свідому своєї цілі сокільську організацію.

— **3 руского театру** пишуть нам: Репертуар нашого театру збільшать ся новими творами наших українських писателів, а іменно швидко виставить ся «Маруся Богуславка» побутова історична драма в 5 діях М. Старицкого, «Скрутна доба» Старицкого і пр.; крім того виставить театр з чужої літератури «Житє чоловіка» представлене в 5 діях Л. Андреева. Штука ся має великий успіх в цілій Росії а оригінальністю своєю підбиває слухачів.

Зі співних річій готувать ся «Різдвяна ніч» і опера «Кармен». — Дирекція театру навязала зносини з деякими знаменитими артистами українських театрів, котрі будуть приїжджати до більших городів Галичини на гостинні виступи. Крім того дирекція театру заангажувала кілька нових артистичних сил.

— **Вісти з російської України.** Дня 22. н. ст. п'ятниця відбудуть ся заг. збори одескої

„Просьвіти“ З тої нагоди „Просьвіта“ видала звіт з діяльності в 1906 році. Діяльність тов-а в минулім році виявила ся найбільше у уряджуваню наукових та літературно-вокальних вечерів. Сі вечери впорядковували дві секції тов-а — літературно-наукова та музично співацка. Вечери відбували ся в середині та суботи і на кождім вечері читав ся науковий реферат, переважно на теми з історії України і українського письменства та етнографії. Після деяких рефератів відбували ся жвавві дебати. На наукових вечерах, в середині, слухачів було не багато, а на літературно-музично-вокальних, в суботи, бувало звичайно більше, певно через те, що „з половини минулого року увійшло в звичай кінчити суботні вечери танцями“. Наша публіка любить скрізь мати „розвагу“. Крім сего тов-о урядило в минулім році вечер, присвячений пам'яті Т. Шевченка, і на Різдвяних сьвятах вечер для дітей просьвітан, а драматична секція „Просьвіти“ урядила шість вистав. При „Просьвіті“ існує читальня, в яку доходять трохи не всі українські часописи та журнали. Заведено при „Просьвіті“ книготорговлю, але діло з нею не поставлено, як слід. „Просьвіта“ дбала й про те, щоби завести свою бібліотеку, для якої зібрано вже 1.600 примірників, але бібліотека досі не впорядкована. „Просьвіта“ має на меті видавати популярні історичні книжочки, для чого засновано при ній фонд ім. Л. А. Смоленського. З иншої діяльності одескої „Просьвіти“ треба зазначити заомогу українській газеті „Вісти“, що перестала виходити на 5. числі, й безробітним в Одесі, а також домаганя, щоби в Новоросійськім університеті засновано катедри української історії, письменства та етнографії. Тяжкі умовини, серед яких працювало тов-о, не дали йому як слід розвинути ся, але почата праця піде певно сего року ширшим руслом.

В Гадачі відсьвятковано дня 7. с. м. пам'яті Т. Шевченка вечерком, в якого програму входили: драма Шевченка «Назар Стодоля», короткий відчит про Тараса, хори, соля і живі образи. Публіка явила ся повніська сая (в торговельній школі), а много дівчат прийшло в укр. народних строях.

— **Вакації в школах.** Wiener Allg. Ztg. дізнає ся з компетентного жерела, що в міністерстві просьвіти є проєкт продовжити літні фєрії в середних школах. Міністерство просьвіти бере на увагу високу теплоту в місяцях липня і серпня, яка прямо сприяє науку, і ту обставину, що міські родини виїзять звичайно на село до половини вересня. З тих

причин мали би літні фєрії тривати від 1. липня до 15. вересня. Аби на тім не втратила наука, має ся знести деякі вільні від науки дни в році. Продовженє фєрій обняло би також народні і виділові школи. У східній Галичині, з причини сьвяткованя подвійних сьвят, фєрії тривали би від 1. липня до кінця серпня. Дотичний розпорядок міністерства війшов би в житє на другий рік, але і найближші вакації були би о кілька днів продовжені.

Проти того проєкту підносять ріжні заміти. По перше, родини з міст виїзять на літний побут вже з початком червня, а вертають з кінцем вересня. По друге: Гігієнічні і педагогічні згляди промовляють проти того проєкту. Спеки кінчать ся з серпнем, так що в вересні не доскулюють ученикам. Знесенє вільних від науки днів в році на користь довших вакацій є неумістне. Ліпше є, як від часу до часу ученики не мають школи, бо можуть відпочати. Тими самими мотивами кермовано ся, коли заведено промежутки межі годинами науки і замість одної довшої заведено кілька коротших промежуток по кождій годині. Педагогічні згляди противлять ся довгим фєриям, бо ученики відвикають від науки і тяжко їм знова до неї забрати ся.

— **На оплату чесного** зложили у нас крім передше оголошених ще отсі Вп. Добродії: о. А. Жигаль з Волоского села 2 К і о. Юрій Чубатий з Будилова 2 К; разом зложено на ту ціль 30 К, які ми передали на руки сестри того ученика п. Л. Рат. і іменем тої родини складаємо всім Впов. жертводавцям щире Спаси-Віг!

— **Фотографії увязнених академиків.** Фотограф Лісса зладив вже прегарні, великі фотографічні знямки всіх учасників голодівки і всіх арештованих наших академиків. Ціла група великого формату (40+50) на бромовім папері (запорюка вічної тривалости), із гарним паспарту, преставляє ся дуже елегантно і становити ме гарну прикрасу кождого, патриотичного дому. Взиваємо наших тов. акад., котрі замовили у Лісса 107 портретів, щоби на руки підписаного сейчас прислали умовлену у фотографа квоту 5 К (з пересилкою поштовою 60 с більше), бо після умови фотограф видасть тільки всі фотографії нараз, — подинчо ні). — Рівнож замовлено дуже багато тих фотографій з кругів нашої патриотичної публіки, з читалень, «Соколів» і «Січей», котрі рівнож просимо о як найскорійше надісланє належитости, або через проволочку

Матеріали до історії зносин Галичан

з Буковинцями.

28)

Рік 1866.
Ч. 13.

Лист Івана Ляторовського до Із. Воробкевича, писаний 1866 р.

(Дальше).

Свята справа служила ім'я за лиху річ — оть хибань такъ виражусь: заробкованя. Мета упала — а такъ стратилася кошійчнина, яка лишень була. Словомъ лиха була економія і адміністрація. О тій річі не говорю въ душі нігілістичнімъ але зъ переконаня, і забожуся!

Богацьо пішло за Метою! те вже не вернеся. Лихі люди вміли зі всего користати. Хиснували вони пізнавши мякке серце Климковича. П. Шашкевичъ (редакторъ Русалки) бувъ причиною, що Климковичъ, яко ред. громадської газети зробивъ файний довжокъ на рахунокъ громадї. Такъ ще й досі тяжить довгъ на громадї.

Розійздивши ся наші, побачилисьмо у дуже лихимъ, прелихимъ стані. Вся передплата пішла до мари, та готовий громацький грішъ — такожъ гарний! — і той розкотився въ безвістї, що і сліду по нимъ нема! А ту ще звизъ 200 рс. довгу. Мети тої вийшло липень

14 No. No. Щожъ тай якъ ту дальше діяти?! чиста компромітація тай більше нічо!

Ото такъ: громада бере видавництво Мети на себе, а п. редактора вислалисмо до мів. — Довгъ вехслъвий прийнято яко громацький. — Нова економія. Такъ ще надъ сподіванє вийшло Мети 5 Нг. звизъ сто рс. сплачено, покрито довги по книгарняхъ — а такъ зісталося ще до сего часу 78 рс; а і ті тра сплатити; бо ту честна справа!

Панъ Отченьку Добродію! чижъ невиходить то на те, що «Циганъ завинивъ, а коваля повісили». Такъ ось самісінько і зъ нами дієся. Кобъ то ще хоть луччі часи — то фашкабъ! Але і такъ та біда не дуже страшна. Тільки намъ ходить о одного чоловіка, котрий невинно піднявся селати того довгу. — Бо на Wechselю підписалося 4 людей — зъ нихъ єдному тільки може обіртатися, а решта розбою небояться. Такожъ підписався п. р. Рус. Шашк. (винувникъ того довгу). Вінъ теперъ побачивши же круто, а трудно є, якъ зъ каменя, зібрати грошенята — такъ давъ драла же ажъ закурилося за нимъ. — (Ми тимъ часомъ поділили ту квоту міжъ себе).

Теперже о Русальці.

Русалка вже небіжка. Останки єї — всі числа, кільки єї вийшло послаю Вамъ Добродію. Трохи не чисті.. Неподивуйте! [бо се дісталося відъ одного предплатника, котрий відбере собі у Шашкевича, якъ покажеся сю-

ди. Бідна Р. заласкотала свого редакт. і сама зъ нимъ пішла підъ воду. Те мусіло наступити; того була конечна потреба.

Нехочу ту нарушати особистість, але мущу сказати, же упадокъ Русалки є то доконечна потреба, впливаюча ізъ характеру єї редакт.

Хто береся за якесь видавництво, то мусить вже цілкомъ посвятитись зъ душою і тіломъ, хочачи служити чи то загальній справі народній чи у певній стороні тоїже. — Отожъ вимагає ся відъ такого чоловіка — (особливо ще теперъ на початку у насъ Русинівъ) — аби вінъ справу нарідну не уважавъ. — А ту противно, малась річъ зъ п. р. Р. — Ото вправъ на гидкий концептъ свого поступованя. Змінивъ правопись. Хтожъ би непізнався Ціль того хотяй незвісна, але дорозумітися дасть. Дасть ріжно толкуватися. — Уважати можъ за підступъ аби позискати собі більше передплатників зі старшої партії. Чи підступъ чи ні, то завше гидко! Коляжъ у тій річі і туда прямувавъ, не знать і пощо підшивавсь підъ громаду, котора не тикалась єго Русалки і вона безъ пром. відомости виходити стала! Все то було єго єдино особистою цілію; особиста а не громацькою. — Бо громада знала вскрізь п. Ш. єго помисли і цілу душу, а не то серце.

(Дальше буде).

кількох одиниць, будуть мусіти ждати інші. Хто фотографії ще не замовив, а бажав би її мати, зволить прислати належитість рівнож на руки підписаного (5 К 60 с) а портрет вишле ся поштою. — Богдан Вагняник, студ. філ., Львів, Кампаня, ч. 5, (3—3)

Телеграми

в дня 19. цвітня 1907.

Прага. У президента міністрів бар. Бека була вчора депутація Німців під проводом п. Еттинґера і вручила йому меморіал зі своїми постулатами.

В тім самім часі була у цесаря депутація м. Праги і просила монарха, аби що року приїздив на якийсь час до Праги.

Вечером місто ілюміновано.

Неаполь. Англійський король з жінкою прибув ту вечером. Офіційного прнятя не було, бо король подорожує приватно.

Берлин. З Одеси доносять, що портові робітники заворушили ся з приводу нагального поведень «істинно-руських» і застрайкували. Порт обсаджено війском.

НАОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 18. с. м.: др. Теодор Сеневицький з женою з Старого Самбора, Юл. Юхнович з Корчина, о. Тит. Войнаровський з Балинець, Тад. Барановський зі Стрия, др. Яр. Олесницький з женою з Дрогобича, др. Андрій Кос з Калуша, Н. Бучинський зі Станиславова.

— **Бібліотека для діти молодіжи і читальня,** яку видає Рус. Товариство Педагогічне у Львові.

Купуйте цікаві і поучаючі книжочки для малих дітей, для шкільної молодіжи і читальня. Передплачуйте педагогічну часопись «Учитель» і популярно-наукову часопись для дітей і селян «Дзвінок». Передплата вносить річно по 6 К. Адреса адміністрації ул. Сикстуска 47.

Книжки можна замовляти в Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. 1. і в Рус. Тов. Педагогічнім ул. Сикстуска 47 у Львові. Каталог всіх видань Товариства є поміщений в часописи «Учитель».

Влисуйте ся в члени Рус. Товариства Педагогічного, яке удержує своїм коштом приватні рускі школи і бурси для дівчат і хлопців. Вкладка річна 2 К, вписове 1 К; селяни платять лиш 1 К річно.

Наша наукова полеміка.

(Кілька слів правди д-рови Щуратови)

(Дальше).

Згадує і про „pieoseniony dla nas, cho ciaz niedzny fabrykat dokumentu z r. 1386 sporządzony w Krakowie 1521 r.“ Підносить, що „mieszcząca się w nim wzmianka o Bogurodzicy jest uboczną i z główną treścią i celem fałszerstwa w zupełnie luźnym pozostałe związku, stąd niemają j-jej dla nas waga“.

Дальше пише, що хотий би обовязок співати сю пісню в костелі Всіх Святих в Кракові повстав доперва в часах Лаского, то „przynajmniej w owym czasie (то в 1386 р.) istniał on już gdzie indziej i że określenie powyższe i rozumienie Bogurodzicy jako średniowiecznej pieśni kościelnej, stojącej na równi z mszalną, jest już tutaj ustalone“.

З того згляду такий знаменитий видавець історичних актів проф. Пекосіньскій (на якого авторитет др. Щурат покликкує в своїй полеміці) умістив сей документ (хоч він і фальсифікат) в „Codex dipl. Pol. Min.“ т. IV, а др. Прохаска, рівнож знаменитий історик і видавець актів (якого авторитет др. Щ. рівнож признає) оцінюючи згаданий кодекс в „Kwartalnik-u histor.“ 1906, зом. 4, уважає звістку про пісню «Bogurodzicza» в 1386 р. яко «źródłowo stwierdzony fakt» (ст. 709), а в приватній розмові пояснював мені, що хоч документ є фальсифікатом, то однак звістка про згадану пісню винята неперечно з якогось старого документу або за-

Тижневий звіт Торговельної і промислової палати про ціни збіжжя і продуктів у Львові від 8. до 14. цвітня 1907:

	за 50 клг.
Пшениця	8'65—8'80 К
Жито	6'55—6'70 К
Ячмінь броварняний	8'70—8'35 К
Ячмінь на пашу	7'50—7'80 К
Овес	8'90—9'20 К
Кукурудза	6'50—6'75 К
Просо	9'25—6'35 К
Горох до вареня	9'50—10'25 К
Горох на пашу	7'00—7'65 К
Бобик	6'70—7'00 К
Конюшина червона	60'00—70'00 К
Конюшина біла	30'00—37'50 К
Конюшина шведска	60'00—70'00 К
Тимотка	30'00—35'00 К
Ріпак зимовий	12'75—13'00 К
Насіне льняне	10'00—10'50 К
Львянка	11'00—11'25 К
Насіне конопл.	9'75—10'00 К
Хміль	70'00—95'00 К

Шість і пів мільонів корон відшкодованя!

Будинки, движимости, збіжжя і иншу обезпечає від огневих шнід одиное руске асекураційне товариство

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові, улиця Руска 20. (дім власний)

Шноди оціное „Дністер“ з місцевими членами і виплачує зараз признані відшкодованя. За 13 літ виплачено 6,474,534 корон відшкодовань.

Обезпеченя приймають агенції по всіх містах і більших селах; „Дністер“ дає агенції письменним господарям, де еще не роблять инші агенти „Дністра“. Агенти „Дністра“ заробили провізії 807,742 корон.

„Дністер“ уділяє громадам позички на 4 проц. на закупно сикавок.

Поїски „Дністра“ приймають при позичках Банк крайвий у Львові і в Чернівцях Галицка Каса оцадности, повітові каси оцадности і спротинські каси при судах.

Чистий зиск річний звертає ся обезпеченим членам; за р. 1905 припадає кождому членови 5 проц. премії до звороту.

На житє обезпечайте ся в Краківсьім Товаристві тілько через „Дністер“; провізію від таких обезпечень дає „Дністер“ на рускі добродійні ціли.

Фонди „Дністра“ вносять з квіцем р. 1905 суму 1,372,538 корон.

Стережіть ся огню!

Дністер припоручили Пресоєв. Епископські ординариати.

Покривайте дахи черепом (дахівкою)!

СОКІЛ Житки можна набувати в „Сокільсьім Базарі“ у Львові і паперці і у всіх торговлях вкраю

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 16. до 30 цвітня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлень. В неділі і свята 2 представлень о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High Life представлень. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-европейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12'20*, 6'10, 1'40 5'45, 9'05*
„ Кракова	2'31*, 5'50*, 8'45, 30, 5'25, 9'30*
„ Підволочиск	7'20, 11'45, 2'20, 5'50, 10'30*
„ Лавочного	7'29, 11'50, 10'50*
„ Рави рускої	7'50, 4'50
„ Станиславова	8'05
„ Самбора	8'15, 1'50, 9'20*
„ Яворова	8'18, 4'37
„ Коломиї	10'05
„ Ряшева	10'35

На Підзамче.

Підволочиск 7'05, 11'30, 2'08, 5'35, 10'16

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12'45*, 1'—*, 2'45, 6'35* 10'05*
„ Іцкан	2'51*, 6'15, 9'20, 2'40, 10'40*
„ Підволочиск	6'20, 10'55, 2'21, 6'15*, 9'50*
„ Яворова	6'55, 6'—*
„ Самбора	8'55, 4'15, 10'51
„ Станиславова	9'10*
„ Белзця	10'45
„ Ряшева	4'05
„ Коломиї	3'30
„ Рави рускої	7'25*, 11'35*
„ Стрия	11'10*

З Підзамча:

„ Підволочиск 6'32, 11'07, 2'32, 6'27*, 10'02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані і черенками товстими; поїзди нічні є назначен. зьвіздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілцій день в міськім бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавмана ч. 9.

писки з тамтих часів, бож фальсифікаторам ходило тілько о сфальшованє самого наданя, а фальшумати звістку про співанє „Bogurodzicza“ не мали ніякого новоду (праці д-ра Щурата тоді ще не знали!). Зверну тут принагідно увагу на факт, який не повинен бути мало важний для д-ра Щурата. В фейлетні «Діла» (1907 р. ч. 77.) якийсь безіменний автор, сховавшись за «три зьвіздки», взяв ся до справи автентичности згаданого документу з 1386 р. і пише, що «оба згадані польські учені, проф. др. Пекосіньскій й др. Пр. Прохаска навіть не підозрівали, що прийняті ними за добру монету документ, се — фальсифікат найчистішої води, як се ще перед 30 (трийцять!) роками доказали самі польські учені проф. Ліске та Нерінг». Отже цікаво оно з огляду на се, що др. Щурат, як хоче знищити «п. Б. Барвіньского», то покликкує і на «такого авторитетного історика», як Пекосіньскій і на авторитет д-ра Прохаски (сеж в найновійшій полеміці д-ра Щ.). Шож др. Щ. скаже тепер на фейлетон в «Діла»? Чи й після сего схоче покликкуватись на авторитет Пекосіньского й Прохаски, чи ні? Мені видить ся, що так і ні! Бо де треба буде знищити «п. Б. Барвіньского» тому, що він викazuje хибні д-ра Щ., там буде др. Щ. підносити авторитетність тих учених, де однак они ему не на руку, там буде др. Щ. за безіменним фейлетоністом з «Діла» говорив в кпинами про «ученість» Пек. і Прохаски. Шож др. Прохаска не уважає цілого сего документу автентичним, згадав я висше. А фейлетоніст з «Діла», знаючи рецензію д-ра Пр. на «Kodeks małop.», повинен був знати і те, що др. Пр. колиб і не знав самої праці Ліского (на що сей феіл. доказів не дав), то знав про неї й про те, що документ з 1386 р. є фальсифікатом зі згаданой праці о. проф. Філяка, де про се широко говорить ся, а яку в своїй рецензії др. Пр. цитує на ст. 710. Др. Пр. не потребував отже «не підозрівати» в сїм документі фальсифікату і не потребував его брати «за добру монету». Ріжниця тілько та, що др. Прохаска надто багато мав до діла з фальсифікатами і знає надто добре засади середньовічної дипломатики, зате фейлетоніст з «Діла», замість писати голословно, що др. Пр. не знав праці Ліского й тому взяв фальсифікат за добру монету, повинен був перше познакомитись з засадами дипломатики і довідатись, що й в найлихшій фальсифікаті не все мусить бути пофальшоване й що нераз там містить ся звістка незвичайної історичної вартости. Якраз таку вартість признає др. Пр. звістці про пісню «Bogurodzicza» (те саме і кс. проф. Філяк), хоч і сам документ в основі признає фальсифікатом. — Др. Пр. звертав мою увагу й на те, що позаяк «ціле польске військо» співало сю пісню 1410 р. (як се наче на долони стоїть у Длугоїна і в інших реляціях), тож річ очевидна, що й перед так незначним протягом часу, як 24 роки, мусіли її в Польщі співати (1386 р.), так як знов річ неможлива, щоб Литовці, охрещені 1386 р., всі вміли сю «прославну» пісню в чужій мові вже 1410 р., як хоче др. Щурат.

(Дальше буде)